

O ZMYSLĚ ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH DEJÍN

PODNETNÁ KONFERENCIA VO ŠVAJČIARSKU

V dňoch 17.-19. oktôbra t.r. sa konala vo švajčiarskom Interlakene úspešná konferencia na tému 'Filozofia českých a slovenských dejín', na ktorej sa zúčastnilo viac ako osemdesiat českých a slovenských kultúrnych pracovníkov z celej Európy. Usporiadateľmi konferencie bola európska zložka Spoločnosti pre vedy a umenia.

Generálny tajomník, dr. Hanuš Lexa z New Yorku, ktorý sa na konferencii vo švajčiarsku zúčastnil, po návrate konštatoval: 'Môžem z vlastnej skúsenosti potvrdiť, že konferencia v Interlakene bola mimoriadne vydarená. Prednesené referáty mali napospol vynikajúcu úroveň a upútali poslucháčov, ktorí zaplňovali sálu do posledného miesta...a do konca poslednej prednášky'.

Rozšírený predbežný program

Definitívny pôvodný program zasadnutia vo švajčiarsku /predbežný program uverejnili Správy SVU v čísle Máj-jún na str. 6/ bol čiastočne rozšírený jednak tým, že prednášky k filozofii českých dejín /Dr. Karel Skalický: Prolegomena k budúcej filozofii

českých dejín, prof. Jaroslav Krejčí: Za novú orientáciu filozofie českých dejín/ boli doplnené samostatnou prednáškou Dr.M. Mičátka 'K filozofii slovenských dejín'

Na sobotňajší popoludňajší program okrem toho zaradili popri iných aj dve samostatné prednášky na tému 'Český nacionalizmus v

rámci európskeho vývoja' a 'Slovenský nacionalizmus v rámci európskeho vývoja'. Autorom prvej bol Dr. Karel Hrubý, druhej prof. Milan S. Ďurica.

Spomienka na Přemysla Pittera

Konferenciu otvoril v piatok večer úradujúci predseda švajčiarskej skupiny SVU Dr. M. Vaněk spomienkou na nedávno zosnulého dr. h.c. Přemysla Pittera, ktorý bol predsedom skupiny od jej založenia a ešte pred niekoľkými mesiacmi sa napriek vysokému veku s veľkým elánom venoval prípravám konferencie.

Pamiatka tohto veľkého humanistu potom sprevádzala celý priebeh konferencie.

Nad zmyslom českých a slovenských dejín, nad ich hodnotovou líniou a tradíciami, ako aj nad vzťahom našich národov a ich kultúry k Európe v minulosti i dnes sa potom od piatku do nedele zamýšľali vo svojich prednáškach Dr. M. Hauner z Londýna, prof. J. Krejčí z Lancasteru, prof. K. Skalický z Ríma, Dr. M. Mičátek, prof. J.M. Lochman a Dr. K. Hrubý z Bazileje, prof. S.M. Ďurica z Padovy, Dr. M. Vaněk zo Ženevy a redaktor Pavel Tigrid z Paríža.

Neobyčajne živá diskusia

Priebeh celej konferencie, vysoká úroveň prednášok a neobyčajne živá a myšlienkové podnetná diskusia ukázali, aká je aktuálna otázka zmyslu národnej existencie oboch národov a vôbec našich dejín. Účastníci konferencie zhodne konštatovali, že na stretnutí v Interlakene si znova výrazne uvedomili, ako je potrebné zamýšľať sa nad minulosťou a jej odkazom, ale zároveň konfrontovať národné tradície s potrebami súčasnej situácie.

Zprávy SVU redigujú: J.Němec, M.Oravec, Z.Vozarikova, J.Zástěra. Adresa redakce: 6420 Birch Leaf Ct., Burke, Va. 22015.

Zpravy SVU (SVU News) - Date of issue: DECEMBER '76
Issued bimonthly. Volume 18. No. 6. Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc.
Office of publication: 2067 Park Road, N.W., Washington, D.C., 20010. Tel: (202)387-8580 - Annual subscription price: free to members; \$5.00 to non-members. 2nd class postage paid at Washington, D.C.

České krajiny a Slovensko sa v priebehu tisícročia niekoľko razy ocitli v priesečníku dvoch rozdielnych hodnotových orientácií. Táto skutočnosť naplnila naše dejiny konfliktami s celoeurópskym dosahom.

Táto civilizačná polarita sa dnes prejavuje ako stretnutie humanitných hodnôt, slobody a tolerancie na jednej strane s nehumanitou a totalitnou výlučnosťou na strane druhej.

Dnešné úlohy vedy sú hľadať v tomto napätí dvoch civilizácií presnejšiu definíciu českej a slovenskej kultúrnosti, ktorá by zahrnula aj otázky ľudskej dôstojnosti a samourčenia.

Je to prirodzená úloha, ktorú bude možné riešiť len mravnou pravdou, intenzívnou prácou a myšlienkovou komunikáciou kultúrneho exilu s domovom, kde sa o týchto otázkach, aj keď neverejne a neoficiálne, diskutuje s rovnakou intenzitou.

Konferenciu zakončili v nedeľu predpoludním referátom Pavla Tigrída na tému 'Československo v duchovnej štruktúre Európy'.

Podľa slov Dr. Lexu živú debatu uľahčilo aj to, že usporiadatelia konferencie sa postarali pred jej otvorením o rozmnoženie abstraktov prednášok, ktoré rozdali účastníkom.

Valné zhromaždenie švajčiarskej skupiny

Po konferencii sa zišla švajčiarska skupina SVU na valnom zhromaždení. Prítomní si spomenuli život, činnosť a odkaz zomrelého predsedu dr. Přemysla Pittera, o ktorom prehovorili P. Lotar, E. Schieche a Olga Fiersová. Dr. M. Vaněk navrhol, aby Přemysla Pittera menovali za čestného člena SVU in memoriam. Valné zhromaždenie si potom vypočulo prejav generálneho tajomníka Hanuša Lexu z New Yorku, ktorý tlmočil rad podnetov pre vzájomné vzťahy a spoluprácu medzi švajčiarskou skupinou a ústredím.

Dr. M. Vaněk predsedom nového výboru

Po schválení správy odstupujúceho výboru členovia zvolili nový, rozšírený výbor, ktorého predsedom sa stal Dr. M. Vaněk zo Ženevy, podpredsedom Dr. K. Hrubý z Bazileje a generálnou sekretárkou Dr. E. Bosleyová z Lausanne.

Nie je pravdepodobne bez zaujímavosti, že usporiadanie konferencie s takou závažnou problematikou umožnila švajčiarskej

Oznamte včas zmenu adresy

skupine jej praktická a zároveň kultúrna činnosť - predaj vianočných blahoprianí, ktoré skupina vydáva každý rok za odborného dozoru Dr. Vaňka. Vlnajší náklad vo výške 6 tisíc kusov vyšiel s námetom Zbraslavskej madony. Pre tento rok vybrali motív zdobných iniciál z 'Klanění tří králů'. Reprodukcia s gratulačným textom v češtine, nemčine, francúzštine a angličtine sa aj tento rok teší veľkému záujmu.

Švajčiarska skupina príkladom?

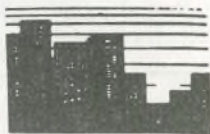
Vo svetle uvedených okolností, úspechu vedeckej konferencie i valného zhromaždenia švajčiarskej skupiny SVU, sa teda nemožno vyhnúť bezprostrednej a logicky vyplývajúcej myšlienke. Postup 'Švajčiarov' je zrejme nielen úspechom samým osebe, ale môže poslúžiť za príklad všetkým nám. Praktický prístup, ako finančne zabezpečiť usporiadanie dôležitej vedeckej konferencie, je zjavne prvým krokom úspechu.

Bola to už druhá európska konferencia SVU. Ako je mnohým iste známe, prvá sa konala v roku 1970 v Horgene, taktiež vo Švajčiarsku. Dr. Lexa po návrate do New Yorku vyslovil nádej, že 'v dohľadnom čase nám bude možné pozvať členov SVU na ďalšiu európsku konferenciu, ktorá úspešne doplnuje zjazdy SVU v Spojených štátoch' a zároveň uviedol, že zhustené výťahy z prednášok v Interlakene by mali byť uverejnené v Proménách, pravdepodobne v apríli 1977.

M. Oravec

MÍSTNÍ A OBLASTNÍ SKUPINY

Místní skupina SVU v australském městě Sydney uspořádala letos na jaře besedu s Dr. Fialovou na námět: Pohledy ze Starého a Nového světa, jež byla shrnutím poznatků ze studijní cesty. Přednášející se rovněž zmínila o setkání s gen. tajemníkem SVU Dr. Lexou v New Yorku a o pracovních podmínkách Společnosti v USA a v jiných zemích. Členka skupiny L. Knörlesová, jež studuje dramaturgii na University of New South Wales, provedla se studentskou skupinou dramatizaci Apokryfů K. Čapka v angličtině. V květnu se konala organizační schůzka,

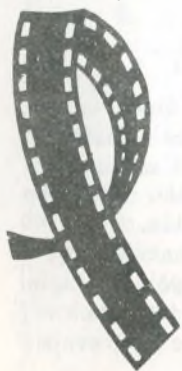

na níž byly připraveny další programy australské skupiny v Sydney. Loni se úspěšně zúčastnila kulturního dění v jižní Austrálii také členka skupiny Zora Šemberová, jež učí na Flinders University; se svými žáky vystupovala na festivalové divadelní přehlídce Come OUT v rámci Mime Theatre of Australia. Úspěšnou činnost má za sebou také Nová opera, která uvedla dvě Janáčkovy opery (Výlety pana Broučka s třemi reprizami!) v divadelním festivalu v Adelaide a připravila na letošek Jenůfu a Příhody lišky Bystroušky.

Místní skupina SVU v Londýně vyslechla v únoru přednášku Dr. S. Nováka o současných a budoucích telekomunikacích. Dr. Novák, který přednáší elektroniku na Bolton Institute of Technology, v odborném ale srozumitelném výkladu objasnil vědecké a technické principy telefonu, rádia a televize. Od jednoduchých telefonních propojovacích systémů přešel přes objasnění podstaty transistorové techniky a frekvenčních modulací až k funkci umělých geostacionárních družic, na nichž dokázal lidský důmysl. V březnu a dubnu se přednášky z různých důvodů nekonaly. V pravidelném přednáškovém programu pokračovala londýnská skupina až zase v květnu, kdy Dr. Bradbrooková hovořila o některých otázkách anglického a československého školství a vzdělání. V jejím nástinu dějin anglického školství byl patrný i určitý vliv J.A. Komenského na rozvoj škol v Anglii. Základními pedagogickými definicemi: rozvoj intelektu, kázně, a stanovením tradičních a moderních výchovných method konfrontovala pak přednášející anglické a československé školství. Živé debaty po přednášce se zúčastnilo také několik přítomných pedagogických odborníků.

Prátelē Společnosti pro vědy a umění na Novém Zélandu uspořádali schůzi v budově Victoria University ve Wellingtonu právě v den 8. výročí sovětské okupace Československa. Po shlédnutí hodinového dokumentárního filmu o sovětské invazi „Seven Days to Remember“ hovořili účastníci schůzky o činnosti a úkolech SVU. Dr. Ivan Cikl, profesor pol. věd na wellingtonské universitě, dokumentoval publikační činnost SVU Proměnami, Zprávami SVU, sjezdovými referáty, abstrakty a programem letošního sjezdu Společnosti. Dvanáct z přítomných se v závěru schůzky rozhodlo požádat o členství v SVU a založit ve Wellingtonu místní skupinu, jež by sdružovala členy v oblasti Nového Zélandu.

HUDEBNÍ SEKCE

Organisace hudební sekce SVU má určité vyhlídky na existenci a nejdůležitější nyní je:

- 1) Získat jména hudebníků a hudebních vědců čl. původu a zájemců jiného etnického původu o čl. hudbu za účelem sestavení adresáře.
- 2) Shromážďovat informace o jejich činnosti k uveřejnění.
- 3) Zprávy SVU (česky) a Bulletin SVU skupiny v Los Angeles (anglicky) by mohl sloužit pro občasnou, krátkou informaci. Příležitostný nebo později pravidelný Newsletter by byl účelný, jakmile bude více běžného materiálu.
- 4) Styk a spolupráce s profesionálními a zájmovými organizacemi a institucemi Západního světa.

Proto opakujeme znovu výzvu hudební sekce SVU:

Vyzýváme, aby se hudební referentce přihlásili z řad členstva hudební vědci a hudebníci, a aby jí sdělili - kromě jména, přesné adresy, informací o vlastní hudební činnosti a zájmech - také své názory o cílech, jaké by zájmová hudební sekce SVU měla mít. Uvítali bychom též jména osob či organizací a institucí jakékoliv národnosti, jež mají zájem o českou a slovenskou hudební kulturu a chtěli by se stát členy nebo přáteli hudební sekce SVU.

Hudební sekce by v budoucnosti sdružovala nejen členy SVU, kteří jsou hudebně nebo musikologicky činní, ale mohla by se též stát spolehlivým zdrojem informací o čl. hudbě, případně i poradním orgánem pro studenty, kteří pracují na disertacích o české nebo slovenské hudbě. Zájemci, pište na adresu: Dr. Zdenka E. Fischmann, Box 134, Corona, California, 91720, USA.

VESELÉ VÁNOCE A ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

RADOSTNÉ VIANOCE A ŠTASTLIVÝ NOVÝ ROK

DR. CARLETON GAJDUŠEK

laureát Nobelovej ceny za medicínu

Tohoročnú Nobelovu cenu za medicínu získali, ako je známe, dvaja americkí lekári - Dr. Baruch Blumberg, profesor lekárskej fakulty na univerzite v Pensylvánii a Dr. Daniel Carleton Gajdušek, vedúci Ústavu pre výskum chorôb centrálného nervového systému pri americkom Národnom inštitúte pre zdravie.

V amerických vedeckých kruhoch sa prirodzene dávnejšie vedelo o vynikajúcich výsledkoch dr. Gajduška na poli virológie. Menej, alebo vôbec sa nevedelo o tom, že nový laureát Nobelovej ceny je potomkom prisťahovalcov zo Slovenska, a že sa k svojmu etnickému pôvodu cieľavedome priznáva.

Odborné záujmy dr. Gajduška ho zaviedli pred rokmi do džunglí medzi primitívne kanibalské kmene na Novej Guiney, kde študoval pôvod a výskyt choroby známej pod menom kuru. Jej dôsledkom je poškodenie a postupná degenerácia nervového ústrojenstva, končiaca smrťou.

Gajdušek dokázal, že chorobu kuru spôsobuje tzv. pomalý vírus, ktorý prežíva v ľudskom organizme dlhé roky v nečinnom stave, kým sa vyvinie a napadne nervový systém. Choroba kuru sa teda prenášala do organizmu zdravých domorodcov z Novej Guiney pre ich kanibalský spôsob života. Podľa americkej tlačie dr. Gajduškovi sa neskôr podarilo presvedčiť miestnych kanibalov, aby nepoužívali ako potravu mozgy zomrelých príslušníkov kmeňov. Postupný výskum ukázal, že svetová medicína pozná najmenej štyri vážne nervové choroby, ktoré sú zapríčinené vírusmi, pripomínajúcimi vírusy choroby kuru.

Výskum dr. Gajduška teda ukazuje, že niektoré choroby nervového systému môžu byť alebo sú vírusového pôvodu. Nové poznatky sa teraz začínajú aplikovať na výskum multisklerózy a iných chorôb, pri ktorých bola moderná medicína často bezradná.

Gajduškov kolega dr. Gibbs vysvetlil prínos nového laureáta Nobelovej ceny pre svetovú medicínu takto:

‘Čo je mimoriadne dôležité, je zistenie, že poruchy mozgu pri obetiach choroby kuru sa len veľmi málo odlišujú od poškodenia a porúch mozgu, nájdených u obetí iných druhov senility.’

A dr. Gajdušek v rozhovore v tlači definoval najbližšie úlohy v tejto oblasti slovami: ‘Naším cieľom je teraz zistiť, ako sa správa vírus choroby kuru počas dlhých rokov, keď síce vnikne do organizmu, ale nevyvíja nijakú aktivitu...’

Transplantácie časti napadnutého mozgu z obetí na Novej Guiney do mozgu pokusných šimpanzov totiž ukázali, že kým vírus aktívne napadne nervový systém novej obete, prejde niekoľko rokov, počas ktorých je nečinný.

53-ročný dr. Carleton Gajdušek žije na predmestí Washingtonu so svojimi 16-timi adoptovanými deťmi mikronézskeho pôvodu sám, pretože sa neoženil. Je rodákom z Yonkers pri New Yorku, kde ho zastihla aj správa o získaní Nobelovej ceny, pri krátkom výlete do svojho rodiska. Dr. Gajdušek hovorí asi tucet cudzích rečí. Jeho sekretariát na otázku redakcie SPRÁV SVU potvrdil, že Gajdušek stále hovorí trochu po slovensky. Pri návšteve Československa bol aj hosťom Virologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Bratislave a na Slovensku má rodinu, s ktorou udržiava styky.

PROHLÁŠENÍ SVU

My, členové Československé společnosti pro vědu a umění, shromáždění na svém 8. sjezdu ve Washingtonu, D.C., zdravíme lid Spojených států, americké vědce a umělce a americkou vládu a blahopřejeme jim k 200. výročí nezávislosti.

Spojené státy přispěly dvakrát v dějinách naší vlasti přímo vojensky k osvobození našich národů z cizího útlaku, ale snad ještě důležitější než tyto přímé akce je duch Prohlášení americké nezávislosti a jiných listin svobody, z nichž pramení myšlenka, která se stala základem pro samostatnost Československé republiky v roce 1918. Myšlenka, že se lidé rodí sobě rovni a že mají jistá nezadatelná práva, mezi něž na přední místo patří život, svoboda a úsilí o štěstí, je pevně zakotvena v mysli československého lidu, jak v nedávné době prokázaly události z roku 1968, a jak to svou prací znovu a znovu dokazují českoslovenští vědci a umělci hodní toho jména doma i v zahraničí.

Amerika a její politický systém byl a zůstává nadějí; je příkladem toho, jak lze bez násilí úspěšně řešit i nejtěžší problémy, jež Spojeným státům zůstává specificky americká minulost, a jak i ve světě, v němž se svoboda myšlení a svoboda slova stávají bohužel spíš výjimkou než pravidlem, lze tyto svobody uchovat nejen pro Ameriku, ale i jako ideál pro národy, kterým jejich vládcí tyto svobody upírají.

V této souvislosti chceme znovu upozornit na to, že naneštěstí i dnešní Československo patří mezi státy, kde jsou vědcům a umělcům upírány základní svobody, bez nichž se věda a umění prostě neobejdou. Apeluje proto na vědce a umělce ve Spojených státech, aby úměrně k vlastním silám napomáhali ke znovuvzkříšení svobod a lidských práv v Československu a všude na světě tak, jak jsou obsaženy ve všeobecném prohlášení lidských práv Spojených národů.

Ve Washingtonu, D.C. dne 12. srpna 1976

REZOLÚCIA

SVU za ďalšie rozvíjanie češtiny
a slovenčiny v zahraničí,

schválená Valným zhromaždením na zjazde spoločnosti
dňa 12. augusta 1976

Spoločnosť pre vedy a umenia si vždy bola a je vedomá, aký veľký význam má zachovanie a rozvíjanie slovenskej a českej reči - ako základu a výrazu národného duchovného dedičstva a ako nutného spojiva medzi českým a slovenským živlom v zahraničí.

Vyučovanie slovenčiny a češtiny v zahraničí nie je výrazom nostalgie. Znalosť týchto jazykov sa môže uplatniť i v mnohých špeciálnych pracovných odboroch, vrátane niektorých vládnych úradov a inštitúcií. Oficiálna politika kultúrnej a etnickej plurality sledovaná vládami USA a Kanady, je napríklad tiež dokladom toho, aký význam pripisujú úradné miesta otázke jazykov.

Snaha zachovať češtinu a slovenčinu ako živý orgán, súzvučiaci s kultúrnym životom v Československu, je povinnosťou nielen SVU a krajanových organizácií, ale predovšetkým rodičov. Rodičia by mali vo väčšej miere ako doteraz posielat svoje deti do českých a slovenských doplnovacích škôl a aj doma s nimi hovoriť po česky či po slovensky.

Rovnako je nevyhnutné venovať väčšiu pozornosť českej a slovenskej tlači i dobrým českým a slovenským knihám, vydávaným v zahraničí a všestranne ich podporovať.

SVU si je vedomá toho, že udržanie a sústavné rozvíjanie češtiny a slovenčiny je jedným z hlavných predpokladov a cieľov jej ďalšej činnosti a bude sa preto aj naďalej snažiť o zabezpečenie našej materčiny v zahraničí - ako 'pramena vody živej'.

Vo Washingtone, D.C., dňa 12. augusta 1976.

Oznamte včas změnu adresy

ČLENOVÉ SVU

Vladimíra J. Krajinu, profesora na fakulte botaniky pri University of British Columbia, Kanada, zvolili za čestného člena ASSOCIATION OF BRITISH COLUMBIA PROFESSIONAL FORESTERS, za jeho zásluhy o výchovu mladých odborníkov v lesníctve, ako aj aktivitu, ktorú prejavil pri akciách na ochranu životného prostredia.

Profesor Krajina se stal tento rok aj čestným členom HAWAIIAN BOTANICAL SOCIETY so sídlom v Honolulu. Okrem vedeckej činnosti je profesor Krajina známy z obdia protifašistického odboja, ako poslanec čs. národného zhromaždenia a ako človek, ktorého prácu cez vojnu ocenil Winston Churchill.

Dr. Miloš Šebor, profesor geografie a plánovania na Eastern Kentucky University v Richmond, Ky, obdržal vládnú subvenciu /HUD-701/ na sociálno-hospodársky projekt v južnom Ohio. Jeho predmetom je mikro-geografický výskum územia, sústava tématických máp a zistenie možností pre rozvoj priemyslu v kraji, ktorý bol dosiaľ relatívne málo rozvinutý. Dr. Šebor je riaditeľom projektu. SVU uvažuje o možnosti sponzorovať jeho chystanú monografiu: 'Alois Podhajský, voják: život a rámeček doby'.

University of Toronto Press, univerzitné vydavateľstvo, vydalo v lete odbornú prácu slavistu **Petra Brocka** pod názvom: 'THE SLOVAK NATIONAL AWAKENING: an essay in the intellectual history of East central Europe'. Brock zasvätené hovorí o vývoji slovenského jazyka a kultúry v kontexte Rakúsko-Uhorska, o potrebe slovenskej inteligencie priblížiť sa k národu a aj v písanom prejave sa vzdať češtiny v prospech jazyka, užívaného východne od rieky Moravy. Brock vychádzal z prác od Bajzu, Kollára a Ľudovíta Štúra až po moderných autorov, ako sú Andrej Mráz, Milan Pišút, Ján Stanislav či Andrej Melicherčík.

Dr. Vladimír M. Palic, špecialista pre odbor vládnych publikácií pri kongresovej knižnici, zostavil vyše 400-stranovú publikáciu 'GOVERNMENT PUBLICATIONS: a Guide to Bibliographic Tools'. Dielo obsahuje prehľady bibliografií vládnych publikácií, katalógov a iných bibliografických pomôcok pre Spojené štáty, medzinárodné vládne organizácie a takmer všetky cudzie krajiny. Kongresová knižnica vo Washingtone vydala koncom mája aj ďalšiu prácu Dr. Palica: GOVERNMENT ORGANIZATION MANUALS, a Bibliography, ktorá obsahuje prehľad publikácií o

organizácii vlád všetkých štátov sveta. Obidve práce zaradili do medzinárodnej výmennej knižničnej služby.

PhDr. Dushan Břeský /1920/ vstúpil na začiatku tohto školského roku do druhého roku vo funkcii šéfa oddelenia románskych jazykov na University of Calgary v kanadskej provincii Alberta. Dr. Břeského vymenovali za riadneho univerzitného profesora v roku 1975. Predtým pôsobil na univerzitách v americkom štáte Montana, Britskej Kolumbii i vo Washingtone. Zaujímavá je aj jeho povojnová novinárska činnosť. Začiatkom 50. rokov viedol v Bruseli štvrtročník Hlas v češtine, a v r. 1952-55 bol reportérom denníka The Calgary Herald v Alberte v Kanade.

Vydavateľstvo McGraw-Hill v New Yorku vydalo vedecko-technickú publikáciu univerzitného profesora a technického poradcu z Boulder, Colorado, ktorej názov je 'HANDBOOK OF PHYSICAL CALCULATIONS'. Vzdavateľstvo propaguje knihu ako 'základný zdroj informácií pre hľadanie prostriedkov na riešenie elementárnych a stredne pokročilých problémov z oblasti fyziky'. Autorem publikácie, ktorá má 370 strán a obsahuje 429 ilustrácií, je **PhDr. Jan J. Tůma**.

ROKOV DR. JÁNA PAPÁNKY

Dňa 24. októbra t.r. sa dožil 80 rokov rodák z Brezovej pod Bradlom, prvý československý zástupca pri OSN a veľvyslanec v Spojených štátoch, dr. Ján Papánek.

Dr. Papánek stál pri kolíske československých légií v Taliansku v roku 1916, a tu se stretáva s Milanom Rastislavom Štefánikom a dr. Eduardom Benešom. Medzi dvoma vojnami pôsobil v zahraničnej službe, hlavne na čs. veľvyslanectve vo Washingtone, a ako československý konzul v Pittsburgu. V roku 1944 začal pripravovať čs. účasť na zakladajúcej konferencii Spojených národov v San Franciscu. Po komunistickom prevrate v roku 1948 sa aj jeho zásluhou dostala československá otázka na program Bezpečnostnej rady OSN, aj keď Moskva žiadost' o vyšetrenie vetovala. Dr. Papánek, zbavený oficiálnych funkcií Gottwaldovou vládou potom zakladá Americký fond pre československých utečencov, ktorého predsedom je dodnes. Pôsobí ďalej ako univerzitný učiteľ, píše, prednáša, vysvetľuje. V mnohých prípadoch Československo môže byť práve dr. Jánovi Papánkovi vďačné za to, že ho pretláčal na mapu sveta.

UPOZORNĚNÍ

Člen SVU z Frankfurtu nad Mohanem v NSR – V. Hora – upozorňuje na dokumentaristy z řad tamních krajanů, kteří jsou ochotni zajistit všem zájemcům o východoevropskou problematiku příslušné výstřižky z vybraných západoněmeckých, rakouských a švýcarských novin, případně i v překladech. Dotazy a přání adresujte na: FK, Postfach 70 0254, D-6000 Frankfurt/M. 70, West Germany.

IN MEMORIAM

Přední sokolský a odbojový pracovník *EVŽEN K. KOEPL* zemřel 10. září ve Washingtonu na srdeční záchvat. Narodil se z česko-polských rodičů roku 1904 a po absolvování Karlovy university a Vysoké školy politické a sociální působil v čs. ministerstvu zemědělství. Od mládí byl činný v Sokole, kde se postupně vypracoval na přední funkce. Za války byl činný ilegálně, ale po zatčení gestapem byl uvězněn několik let až do r. 1945. Komunistickému zatčení unikl roku 1953 útekem do zahraničí. Žil ve Washingtonu a působil v americkém sokolském hnutí, RŠČ a SVU.

DR. BOHUSLAV HORÁK, manžel Milady Horákové, popravené komunisty v roce 1950, zemřel ve Washingtonu 13. října 1976 ve věku 77 let. Pocházel z Černilova ve vých. Čechách, vystudoval hospodářskou školu v Chrudimi a doktorátu dosáhl na Vysoké škole zemědělské v Praze. Ve funkci ředitele zemědělského vysílání čs. rozhlasu šířil vzdělání na venkově. Roku 1940 byl i s manželkou zatčen gestapem pro odbojovou činnost a teprve konec války jim oběma vrátil svobodu. V roce 1949 je oba přišlo zatknout Stb, ale Dr. Horákovi se podařilo uprchnout a dostat se na Západ. Dlouholeté duševní utrpení přežil v naději na setkání s dcerou Janou, již konečně po 16 letech pražský režim dovolil vystěhovat se za otcem do Washingtonu.

V pennsylvánském městečku New Hope zemřel koncem října ve věku 88 let český architekt *ANTONÍN RAYMOND*, spolupracovník slavného architekta F.L. Wrighta. Kladenský rodák Raymond se po technických studiích v Praze vystěhoval roku 1914 do USA. V New Yorku pracoval pro architekta Gilberta, tvůrce mrakodrapu Woolworth Building, a poté ve Wisconsinu spolupracoval s Frankem L. Wrightem, s nímž odjel po válce do Japonska, kde se podílel na návrhu známého tokijského hotelu Imperial. V Japonsku se Raymond osamostatnil a až do roku 1938

navrhoval řadu budov (tokijské hudební středisko Gumma, univerzitu Nangan v Nagoji, americké velvyslanectví v Tokiju a tamní budovu časopisu Reader's Digest a j.) Za II. světové války žil v USA, kde pracoval pro americkou armádu, ale po válce se znovu vrátil do Japonska, kde kromě jiného postavil i jakousi japonskou repliku typicky českého kostela. Architekt Raymond, známý i jako malíř, sochař a keramik, vydal roku 1973 vlastní životopis se 600 plány a 37 barevnými přílohami.

Opožděně se dovídáme, že 12. dubna 1975 zemřela v New Yorku v 84 letech paní *VILMA LÖWENBACHOVÁ*. Narodila se ve Vídni a provdala se za pražského advokáta, hudebního kritika a spisovatele Jana Löwenbacha. Za pobytu v Praze se stala Českou tělem a duší: sžila se s českým kulturním a především hudebním životem a byla oddanou přítelkyní mnoha českých umělců. Českou kulturu propagovala spolu se svým manželem za dlouholetého pobytu v New Yorku, kde získala mnoho přátel i mezi americkými hudebními kritiky. Do posledních dnů svého života však pomáhala morálně i finančně také mnoha českým emigrantům.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

Title of publication: Zpravy SVU

Date of filing: October 16, 1976

Frequency of issue: bimonthly

Location of known office of publication: 5036 Nebraska Ave. N.W., Washington, D.C. 20008

Location of the headquarters or general business offices of the publishers: P.O.Box 1614, Long Island City, New York, 11101

Names and addresses of publisher, editor, and managing editor:

Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc., P.O.Box 1614, Long Island City, New York, 11101.

Editor (Name and address) Jaromir Zastera, 1305 So. Thomas St. Apt. 23, Arlington, Virginia, 22204.

Managing editor (Name and address) Dagmar Krafka, 5036 Nebraska Ave. N.W., Washington, D.C. 20008.

Owner (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock.

If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given.)

Czechoslovak Society of Arts & Sciences in America, Inc, P.O.Box 1614, Long Island City, New York, 11101. A literary, scientific and educational society incorporated under the Not-for-Profit Corporation Law of the State of New York. It has no stockholders.

Known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities. None.

For optional completion by publishers mailing at the regular rates (Section 132.122. Postal Service Manual) by U.S.C. 3626 provides in pertinent part: No person who would have been entitled to mail matter under former section 4359 of this title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates.

In accordance with the provisions of this statute, I hereby request permission to mail the publication named in item 1 at the reduced postage rates presently authorized by 39 U.S.C. 3626.

(Signature of editor, publisher, business manager, or owner)

John G. Lexa, Sec'y General

For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates. The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes have not changed during preceding 12 months.

Extent and Nature of Circulation:

Total No. Copies printed (Net Press Run)	1500	1500
--	------	------

Paid Circulation:

A. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	15	
B. Mail subscribers	1306	1084
C. Total paid circulation	1321	1084
D. Free distribution (including samples) by mail, carrier or other means	36	38
E. Total distribution (sum of C and D)	1357	1122
F. Office use, left-over, unaccounted spoiled after printing	143	378
G. Total (Sum of E and F - should equal net press run shown in A)	1500	1500

I certify that the statements made by me above are correct and complete. (Signature of editor, publisher, business manager or owner)
Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc.

by **Dagmar Krafka, Managing Editor**

OZNÁMENÍ

Předseda SVU se za nedávného zájezdu do Kanady setkal s výborem místní skupiny v Ottawě a kromě rozhovorů o problémech Společnosti jednal také o možnosti uspořádat v rámci příští valné hromady SVU, jež se bude konat v kanadském hlavním městě, odbornou konferenci. Výbor místní skupiny se rozhodl připravit organizaci takového programu a v této souvislosti nyní oznamuje:

Místní skupina SVU v Ottawě (Kanada) připravuje konferenci na téma „Práce Čechů a Slováků v lékařských přírodních vědách“. Konference se uskuteční u příležitosti valného shromáždění SVU v říjnu 1977 v Ottawě, potrvá dva dny a bude doplněna společenským a kulturním programem. Konference bude zahrnovat původní příspěvky z uvedených oborů i referáty historického rázu.

Žádáme zájemce o aktivní účast na konferenci, aby vyplnili připojený formulář a poslali ho nejpozději do 15. března 77 na adresu: Dr. Vladimír Sístek, Dept. of Anatomy, Faculty of Medicine, University of Ottawa, 275 Nicholas St., Ottawa, Ontario, Canada K1N 9A9.

Jméno

Pracoviště.

Adresa.

Titul příspěvku

Hodlám přednést: kratší referát (15 min.) ()
delší referát (30 min.) ()

Zároveň přikládám stručný obsah svého referátu (do 30 řádků) pro informaci programové komise:

ADRESY SVU:

předseda: Dr. M. Rechcigl,
1703 Mark Lane, Rockville,
Md. 20852

gen. tajemník: Dr. John G.
Lexa, 47-16 Austel Place,
Long Island City, N.Y.
11101

pokladník: Dr. F. Meissner,
8323 Still Spring Court,
Bethesda, Md. 20034

publikační komise: Dr. J.
G. Polach, 225 S. Panora-
ma Dr. S.E. Washington,
D.C. 20021

prodej knih - SVU Books:
1401 Manorvale Rd. Rock-
ville, Md. 20853

redakce Proměn: 3523 Ox-
ford Ave. Montreal, P.Q.
H4A 2X9, Canada

redakce Zpráv SVU: 6420
Birch Leaf Ct. Burke, Va.
22015

**Č. S. A.
(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY
V AMERICE)**

*slavíte letošního roku 122 let své
činnosti jako nejstarší bratrská a
sesterská podpůrná jednota v
U.S.A., nabíjí vám jedno z nej-
lepších a nejspolehlivějších ži-
vočních pojištění pro jednotlivce
i celé rodiny.*

**Č. S. A.
P.O. Box 249 Berwyn
Illinois 60402
Telephone 795-5800
Area Code 312**

**SVU News
2067 Park Road, N.W.
Washington, D.C. 20010**

**Second class postage
paid at Washington, D.C.**

Return postage guaranteed

Poslal Zpráv o novoročnicích
O Souvrtích
O probl. SVU a člensk